

Beheerpakketten Biodiversiteitsmonitor (BBM) 2024

Samenvatting

Let op! Dit document is een samenvatting van alle BBM-pakketten en bevat daarmee niet alle beheervoorwaarden. Deze vindt u in het document [Beheerpakketten Biodiversiteitsmonitor \(BBM\) 2024](#).

Hoe werkt de samenvatting?

U kunt dit document op twee manieren benutten:

1. U bladert het hele document door: van alle 37 pakketten vindt u een samenvattende tabel op basis waarvan u een eerste keuze kunt maken.
2. U maakt gebruik van de selectietool om sneller individuele pakketten te vinden op basis van grondgebruik en de titel van het pakket.

Selectietool BBM-pakketten

Op de volgende pagina staat een eenvoudige selectietool om te verkennen welke BBM-pakketten bij u passen. Deze hanteert de volgende stappen:

1. Welk grondgebruik heeft het perceel?

Grasland, bouwland, landschapselement/sloot of erf

2. Welke pakketnaam en/of korte toelichting spreekt u aan?

3. Kunt u zich vinden in de belangrijkste voorwaarden uit de samenvattende tabel?

- Instapeisen: voorwaarden waaraan het perceel of element moet voldoen vóórdat u start met het beheer
- Beheervoorwaarden: activiteiten die u moet doen of laten

4. Kunt u zich vinden in alle voorwaarden uit het complete document Beheerpakketten Biodiversiteitsmonitor 2024?

Deze kunt u vinden op de landelijke website van de Biodiversiteitsmonitor Melkveehouderij: www.biodiversiteitsmonitor.nl.

Een mooi voorbeeld van BBM 124 Struweelrand in de Achterhoek.

Selectie 1 en 2: grondgebruik en pakketnaam met toelichting

Welk grondgebruik heeft het perceel waarop u overweegt een BBM-pakket uit te voeren?

- Grasland
- Bouwland
- Landschapselement / sloot
- Erf

Welke pakketnaam en/of korte toelichting spreekt u aan?

Als u op een pakketnaam klikt, komt u bij een samenvatting van de belangrijkste beheervoorwaarden.

Grasland

- [BBM 100 Productief kruidenhoudend grasland](#)
Grasland met een ingezaaid mengsel met diverse vlinderbloemigen
- [BBM 141 Overgangspakket naar extensief kruidenrijk grasland](#)
Percelen die nu nog soortenarm zijn, maar waar u kruidenrijk grasland wil ontwikkelen
- [BBM 105 Kruidenrijke graslandrand \(extensief\)](#)
Kruidenrijke perceelsranden waarbij u tot 15 juni wacht met maaien
- [BBM 151 Kruidenrijke grasland \(extensief\)](#)
Kruidenrijke percelen waarbij u tot 15 juni wacht met maaien
- [BBM 131 Botanische graslandrand](#)
Kruidenrijke perceelsranden
- [BBM 113 Botanisch grasland](#)
Kruidenrijke percelen
- [BBM 155 Oude graslanden \(> 20 jaar\)](#)
Graslanden die de afgelopen 20 jaar niet zijn geëgaliseerd, gefreesd, geploegd of gescheurd
- [BBM 101 Grasland met rustperiode tot 8 juni](#)
Grasland voor weidevogels waarin van 1 april tot 8 juni geen bewerkingen plaatsvinden
- [BBM 102 Grasland met rustperiode tot 15 juni](#)
Grasland voor weidevogels waarin van 1 april tot 15 juni geen bewerkingen plaatsvinden
- [BBM 103 \(Greppel\) Plas-dras](#)
Drassig grasland voor weidevogels tot minimaal 1 juni
- [BBM 104 Legselbeheer](#)
Nestbescherming op grasland of bouwland
- [BBM 106 Extensief beweid grasland](#)
Verplichte beweiding van 1 mei tot 15 juni tot maximaal 2 GVE / ha
- [BBM 107 Bodemverbetering met ruige mest](#)
Verplicht opbrengen van minimaal 10 ton ruige mest
- [BBM 172 Kunstmestvrij](#)
Geen gebruik van kunstmest

Bouwland

- [BBM 104 Legselbeheer](#)
Nestbescherming op bouwland of grasland
- [BBM 107 Bodemverbetering met ruige mest](#)
Verplicht opbrengen van minimaal 10 ton ruige mest
- [BBM 171 Bodemverbetering organische stof](#)
Verplicht opbrengen van minimaal 10 ton organische stof

- [BBM 172 Kunstmestvrij](#)
Geen gebruik van kunstmest
- [BBM 114 Stoppeland \(na graan\)](#)
Van 1 november tot 1 maart zijn er graanstoppels of oogstresten op het land
- [BBM 115 Wintervoedselakker](#)
Perceel met graan, kruiden en/of bladrammenas zonder bewerkingen van 1 oktober tot 15 maart
- [BBM 116 Vogelakker](#)
Perceel met graan, kruiden, eiwitgewassen, groene braak, bladrammenas en/of kruiden
- [BBM 117 Biodivers inheems bouwland](#)
Perceel met graan, luzerne, bladrammenas en/of kruiden met ondiepe grondbewerking (< 25 cm)
- [BBM 118 Kruidenrijke akker](#)
Perceel met graan en/of kruiden van 15 mei tot 15 juli
- [BBM 119 Kruidenrijke akkerrand](#)
Rand met graan, kruiden, eiwitgewassen, en/of groene braak die blijft staan tot 15 maart van het jaar erop

Landschapselement / sloot

- [BBM 108 Hoog waterpeil voor weidevogels](#)
Tijdelijk verhogen van het oppervlaktewaterpeil
- [BBM 130 nest- en foerageergelegenheid Zwarte stern](#)
Plaatsen van nestvlotjes op locaties met zwarte sterns
- [BBM 110 Natuurvriendelijke oever](#)
Flauw talud van minimaal 1:3 langs een waterloop
- [BBM 111 Rietzoom en klein rietperceel](#)
Smalle rietstrook
- [BBM 112 Duurzaam slootbeheer: baggerspuiten](#)
Baggerspuiten in sloten
- [BBM 132 Duurzaam slootbeheer: ecologisch slootschonen](#)
Slootschonen met maaikorf of eco-reiniger
- [BBM 109 Poel en klein historisch water](#)
Grotendeels onbeschaduwde poel
- [BBM 120 Hakhoutbeheer](#)
Houtwal, houtsingel of elzensingel
- [BBM 121 Beheer van knot- of laanbomen](#)
Knotbomen of laan (twee bomenrijen aan weerszijden van een weg of pad)
- [BBM 122 Knip- en scheerheg](#)
Smalle heg met elke 1-3 jaar snoeien, knippen of scheren
- [BBM 123 Struweelhaag](#)
Vrij uitlopende haag van meestal doornige struiken
- [BBM 124 Struweelrand](#)
Rand met ruigtekruiden en wat struikjes (kan ook onder raster of op steilrand perceel)
- [BBM 126 Half- of hoogstamboomgaard](#)
Boomgaard met minimaal 10 fruitbomen
- [BBM 127 Hakhoutbosje](#)
Bosje waar 80% van de oppervlakte elke 6 – 25 jaar wordt afgezet (gezaagd)
- [BBM 128 Griendje](#)
Wilgenbosje die elke 5 jaar wordt afgezet (gezaagd)
- [BBM 129 Bosje](#)
Bosje waar de randen elke 6 – 25 jaar worden afgezet (gezaagd)
- [BBM 146 Solitaire bomen](#)
Alleen staande bomen op een landbouwperceel (niet langs het perceel)

Erf

- [BBM 220a Nest- en broedgelegenheid \(licht\)](#)
Aanwezigheid van 10 zwaluwnesten of 3 nestkasten
- [BBM 220b Nest- en broedgelegenheid \(zwaar\)](#)
Aanwezigheid van 20 zwaluwnesten of 5 nestkasten én 1 extra biotoop
- [BBM 230a Opgaande beplanting op erf \(licht\)](#)
Beplanting van bomen en struiken van minimaal 25 meter lang
- [BBM 230b Opgaande beplanting op erf \(zwaar\)](#)
Twee of meer beplantingen van bomen of struiken van minimaal 25 meter lang

GRASLANDBEHEER

BBM 100 Productief kruidenhoudend grasland

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none">• Overall op het perceel zijn minimaal 8 soorten vlinderbloemigen en/of kruiden aanwezig (waarvan minimaal 4 vlinderbloemigen)	
<ul style="list-style-type: none">• Klaver en kruiden maken in augustus minimaal 25% uit van de bedekking van het gewas	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">• Per maaibeurt 10% van de oppervlakte laten staan (niet maaien)	<ul style="list-style-type: none">• Chemische onkruidbestrijding (m.u.v. pleksgewijs bij probleemonkruiden)

BBM 141 Overgangspakket naar extensief kruidenrijk grasland

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none">• Dit pakket ligt jaarlijks op hetzelfde perceel met als doel de stap te maken naar Extensief kruidenrijk grasland (BBM 151)	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">• Jaarlijks minimaal 3 x maaien, waarbij u per maaibeurt 10% van de oppervlakte laat staan (niet maaien)	<ul style="list-style-type: none">• Inzaai en doorzaai
<ul style="list-style-type: none">• U zoekt naar nesten (en houdt een nestregistratie bij) voordat u gaat maaien	<ul style="list-style-type: none">• Bemesting en/of het opbrengen van bagger
<ul style="list-style-type: none">• Rondom gevonden nesten laat u bij het maaien minimaal 50 m² staan	<ul style="list-style-type: none">• Beweiding (na 15 augustus is beweiding wel toegestaan, maximaal 3 GVE / ha)
	<ul style="list-style-type: none">• Chemische onkruidbestrijding (m.u.v. pleksgewijs bij probleemonkruiden)

BBM 105 Kruidenrijke graslandrand (extensief)

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none">• Per 25 m² zijn minimaal 15 soorten grassen en kruiden aanwezig	
<ul style="list-style-type: none">• De rand grenst aan een graslandperceel en is minimaal 3 meter breed	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">• U wacht met maaien tot minimaal 15 juni	<ul style="list-style-type: none">• Scheuren, spitten, ploegen, frezen of herinzaai
<ul style="list-style-type: none">• Minimaal 1 x en maximaal 3 x maaien	<ul style="list-style-type: none">• Bemesting en/of het opbrengen van bagger
	<ul style="list-style-type: none">• Chemische onkruidbestrijding (m.u.v. pleksgewijs bij probleemonkruiden)

BBM 151 Kruidenrijke grasland (extensief)

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none">• Per 25 m² zijn minimaal 15 soorten grassen en kruiden aanwezig• Het betreft een heel perceel (geen rand)	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">• Een rustperiode hanteren van 1 april tot minimaal 15 juni (landbouwkundige bewerkingen zijn dan niet toegestaan)	<ul style="list-style-type: none">• Scheuren, spitten, ploegen, frezen, bloten of herinzaai
<ul style="list-style-type: none">• Minimaal 1 x maaien	<ul style="list-style-type: none">• Bemesting (m.u.v. maximaal 10 ton ruige stalmest per hectare per jaar)
	<ul style="list-style-type: none">• Chemische onkruidbestrijding (m.u.v. pleksgewijs bij probleemonkruiden)

BBM 131 Botanische graslandrand

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none">• Per 25 m² zijn minimaal 15 soorten grassen en kruiden aanwezig• De rand grenst aan een graslandperceel en is minimaal 3 meter breed	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">• Minimaal 1 x maaien	<ul style="list-style-type: none">• Scheuren, spitten, ploegen of frezen
	<ul style="list-style-type: none">• Klepelen of bloten
	<ul style="list-style-type: none">• Bemesting en/of het opbrengen van bagger
	<ul style="list-style-type: none">• Chemische onkruidbestrijding (m.u.v. pleksgewijs bij probleemonkruiden)

BBM 113 Botanisch grasland

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none">• Per 25 m² zijn minimaal 15 soorten grassen en kruiden aanwezig	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">• Minimaal 1 x maaien	<ul style="list-style-type: none">• Scheuren, spitten, ploegen, frezen, of herinzaai
	<ul style="list-style-type: none">• Klepelen of bloten
	<ul style="list-style-type: none">• Bemesting en/of het opbrengen van bagger
	<ul style="list-style-type: none">• Beweiding van 1 maart tot 1 augustus (daarbuiten is beweiding wel toegestaan, maximaal 2 GVE / ha)
	<ul style="list-style-type: none">• Chemische onkruidbestrijding (m.u.v. pleksgewijs bij probleemonkruiden)

BBM 155 Oude graslanden (> 20 jaar)

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none">Het grasland is ouder dan 20 jaar en in die periode niet geëgaliseerd, gefreesd, gespuit, geploegd of gescheurd	
<ul style="list-style-type: none">Per 25 m² zijn minimaal 10 soorten grassen en kruiden aanwezig	
<ul style="list-style-type: none">Het betreft een heel perceel (geen rand)	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">Per maaibeurt 10% van de oppervlakte laten staan (niet maaien)	<ul style="list-style-type: none">Inzaai en doorzaai
<ul style="list-style-type: none">U zoekt naar nesten (en houdt een nestregistratie bij) voordat u gaat maaien	<ul style="list-style-type: none">Chemische onkruidbestrijding (m.u.v. pleksgewijs bij probleemkruiden)
<ul style="list-style-type: none">Random gevonden nesten laat u bij het maaien minimaal 50 m² staan	

WEIDEVOGELBEHEER

BBM 101 Grasland met rustperiode tot 8 juni

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none">Het pakket moet direct grenzen aan BBM 103 Plasdras, 105 / 151 Kruidenrijk grasland(rand), 113/132 Botanisch grasland(rand) of 141 Overgangspakket naar extensief kruidenrijk grasland	
<ul style="list-style-type: none">Aanwezigheid van weidevogels op, of in de directe omgeving van, het perceel	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">Een rustperiode hanteren van 1 april tot minimaal 8 juni (landbouwkundige bewerkingen en/of beweiding zijn dan niet toegestaan)	<ul style="list-style-type: none">Bemesting voor 1 april (m.u.v. maximaal 10 ton ruige stalmest per hectare per jaar)
<ul style="list-style-type: none">Let op! Doet u aan voorweiden? Dan start de rustperiode op 15 april en duurt minimaal 6 weken	

BBM 102 Grasland met rustperiode tot 15 juni

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none">Het pakket moet direct grenzen aan BBM 103 Plasdras, 105 / 151 Kruidenrijk grasland(rand), 113/132 Botanisch grasland(rand) of 141 Overgangspakket naar extensief kruidenrijk grasland	
<ul style="list-style-type: none">Aanwezigheid van weidevogels op, of in de directe omgeving van, het perceel	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">Een rustperiode hanteren van 1 april tot minimaal 15 juni (landbouwkundige bewerkingen en/of beweiding zijn dan niet toegestaan)	<ul style="list-style-type: none">Bemesting voor 1 april (m.u.v. maximaal 10 ton ruige stalmest per hectare per jaar)
<ul style="list-style-type: none">Let op! Doet u aan voorweiden? Dan start de rustperiode op 15 april en duurt minimaal 6 weken	

BBM 103 (Greppel) Plas-dras

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none">Het pakket moet direct grenzen aan minimaal 2 hectare van (een combinatie van) BBM 105 / 151 Kruidenrijk grasland(rand), 101/102 Grasland met rustperiode tot 8 of 15 juni of 110 Natuurvriendelijke oever	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">De oppervlakte moet 100% drassig zijn in de periode van 1 maart tot minimaal 1 juni	<ul style="list-style-type: none">Bemesting in het voorjaar
<ul style="list-style-type: none">Na 1 juni minimaal 1 x maaien of beweiden	

BBM 104 Legselbeheer

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none">Het pakket ligt op maximaal 250 meter afstand van minimaal 2 hectare van (een combinatie van) BBM 105 / 151 Kruidenrijk grasland(rand) of 101/102 Grasland met rustperiode tot 8 of 15 juni	
<ul style="list-style-type: none">Op het perceel zijn de afgelopen twee jaar broedende vogels waargenomen	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">U zoekt naar nesten (en houdt een nestregistratie bij)	
<ul style="list-style-type: none">U beschermt gevonden nesten: <u>Maaien</u>: minimaal 50 m² laten staan <u>Beweiding</u>: plaatsen van een nestbeschermer of schrikdraad <u>Bouwland</u>: tijdelijk verplaatsen, erom heen werken of nestbeschermer plaatsen	

BBM 106 Extensief beweid grasland

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none">Op of nabij het perceel zijn de afgelopen twee jaar aantoonbaar weidevogels en hun kuikens waargenomen	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">Beweiden vanaf minimaal 1 mei tot 15 juni met minimaal 1 en maximaal 2 GVE / ha	<ul style="list-style-type: none">Overige landbouwkundige werkzaamheden (m.u.v. beweiding) van 1 april tot 15 juni

BBM 108 Hoog waterpeil voor weidevogels

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none">Het pakket moet direct grenzen aan minimaal 2 hectare van (een combinatie van) BBM 105 / 151 Kruidenrijk grasland(rand), 101/102 Grasland met rustperiode tot 8 of 15 juni of 113/131 Botanisch grasland(rand)	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">Via een tijdelijke, plaatselijke voorziening het oppervlaktewaterpeil verhogen tot minimaal 30 cm onder het maaiveld (het water mag wel hoger staan)	
<ul style="list-style-type: none">Hiervoor een vergunning aanvragen bij het waterschap	

BBM 130 nest- en foerageergelegenheid Zwarte stern

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none">Het pakket is alleen mogelijk op locaties waar kolonies zwarte stern kunnen broeden: raadpleeg hiervoor uw agrarische collectief (zie kaart collectieven)	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">Plaatsen van nestvlotjes in de sloot	<ul style="list-style-type: none">In de periode van 1 april tot 1 juli:<ul style="list-style-type: none">BemestenBeweidenMaaienGebruik van chemische bestrijdingsmiddelen
<ul style="list-style-type: none">Het realiseren van een kruidenrijke rand van minimaal 250 meter lang en 2 meter breed aan weerszijden van de locatie met vlotjes	

Ecologisch water- en bodembeheer

BBM 107 Bodemverbetering met ruige mest

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none">Dit pakket ligt jaarlijks op hetzelfde perceel (kan niet rouleren)	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">Opbrengen van ruige stalmest tussen 1 februari en 1 september (minimaal 10 ton)	<ul style="list-style-type: none">Chemische onkruidbestrijding (m.u.v. pleksgewijs bij probleemkruiden)
<ul style="list-style-type: none">Indienen van een melding na opbrengen van de ruige mest	

BBM 110 Natuurvriendelijke oever

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none">De oever bestaat uit een plas-drasberm of heeft een flauw talud (minimaal 1:3)	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">Eenmaal per 1-2 jaar schonen en/of maaien van de oever in de periode tussen 15 juli en 1 maart	<ul style="list-style-type: none">Bemesting
<ul style="list-style-type: none">Vrijkomende maaisel verwijderen	<ul style="list-style-type: none">Chemische bestrijdingsmiddelen
	<ul style="list-style-type: none">Beweiding (m.u.v. beweiding met schapen, dit is wel toegestaan)

BBM 111 Rietzoom en klein rietperceel

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none">De rietzoom is minimaal 2 meter breed	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">Eenmaal per 2-4 jaar maaien van het riet in de periode tussen 1 oktober en 1 maart	<ul style="list-style-type: none">Bemesting
<ul style="list-style-type: none">Vrijkomend maaisel verwijderen	<ul style="list-style-type: none">Chemische bestrijdingsmiddelen
<ul style="list-style-type: none">Vraatschade of vertrapping voorkomen bij beweiding op het aangrenzende perceel	

BBM 112 Duurzaam slootbeheer: baggerspuiten

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none">De sloot is minimaal 2 meter breed	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">Baggeren in de periode tussen 15 juli en 1 december: niet alles tegelijk en het hoeft ook niet jaarlijks	
<ul style="list-style-type: none">De bagger op minimaal 2 meter van de sloot op het aangrenzende land spuiten	
<ul style="list-style-type: none">Indienen van een melding binnen 5 werkdagen na het baggeren	

BBM 132 Duurzaam slootbeheer: ecologisch slootschonen

Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">Slootschonen in de periode tussen 15 juli en 1 december met een maaikorf of eco-reiniger: niet alles tegelijk en het hoeft ook niet jaarlijks	
<ul style="list-style-type: none">Het maaisel en slootvuil op minimaal 2 meter van de slootkant op het aangrenzende land deponeren óf binnen 2 weken afvoeren	
<ul style="list-style-type: none">Indienen van een melding binnen 5 werkdagen na het schonen	

BBM 171 Bodemverbetering organische stof

Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">Opbrengen van minimaal 10 ton organische stof per hectare (maaisel, riet, stro, Bokashi of compost, conform wet- en regelgeving)	<ul style="list-style-type: none">Chemische onkruidbestrijding (m.u.v. pleksgewijs bij probleemonkruiden)
<ul style="list-style-type: none">Indienen van een melding na opbrengen van de organische stof	

BBM 172 Kunstmestvrij

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none">Het betreft een heel perceel (geen rand)	
<ul style="list-style-type: none">Dit pakket ligt jaarlijks op hetzelfde perceel (kan niet rouleren)	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">	<ul style="list-style-type: none">Gebruik van kunstmest en/of digestaat

•	• Chemische onkruidbestrijding (m.u.v. pleksgewijs bij probleemkruiden)
---	---

AKKERBEHEER

BBM 114 Stoppeland (na graan)

Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none"> Van 1 november tot 1 maart bestaat minimaal 90% van de oppervlakte uit graanstopfels of oogstresten 	<ul style="list-style-type: none"> Chemische onkruidbestrijding tussen 1 november en 1 maart
<ul style="list-style-type: none"> Een rustperiode hanteren van 1 november tot 1 maart (landbouwkundige bewerkingen zijn dan niet toegestaan) 	

BBM 115 Wintervoedselakker

Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none"> Minimaal 90% van de oppervlakte bestaat uit (een combinatie van) zomergraan, wintergraan, bladrammenas of ingezaaide kruiden 	<ul style="list-style-type: none"> Bemesting en/of chemische onkruidbestrijding tussen 1 oktober en 15 maart
<ul style="list-style-type: none"> Een rustperiode hanteren van 1 oktober tot 15 maart (landbouwkundige bewerkingen zijn dan niet toegestaan) 	

BBM 116 Vogelakker

Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none"> Van 1 juni tot 31 december bestaat minimaal 90% van de oppervlakte uit (een combinatie van) granen, ingezaaide voor vogels interessante kruiden, eiwitgewassen, groene braak, bladrammenas of soortenrijk grasland 	<ul style="list-style-type: none"> Chemische onkruidbestrijding tussen 1 mei en 1 augustus
<ul style="list-style-type: none"> Dusdanig beheer dat er stroken van minimaal 20 meter breedte ontstaan met graan en/of kruiden 	
<ul style="list-style-type: none"> Bij groene braak: jaarlijks maximaal 50% van maaien na 1 augustus 	

BBM 117 Biodivers inheems bouwland

Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">Van 1 juni tot 31 december bestaat minimaal 90% van de oppervlakte uit (een combinatie van) granen, luzerne, bladrammenas of ingezaaide kruiden	<ul style="list-style-type: none">Chemische onkruidbestrijding tussen 1 mei en 1 augustus (mechanische bestrijding van plaagonkruiden is pleksgewijs jaarrond toegestaan)
	<ul style="list-style-type: none">Grondbewerking dieper dan 25 cm

BBM 118 Kruidenrijke akker

Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">Van 15 mei tot 15 juli staat op het perceel (een combinatie van) graan of ingezaaide kruiden	<ul style="list-style-type: none">Gebruik van zaaizaad dat behandeld is met insecticiden
	<ul style="list-style-type: none">Bemesting met kunstmest
	<ul style="list-style-type: none">Chemische onkruidbestrijding tussen 1 mei en 1 augustus

BBM 119 Kruidenrijke akkerrand

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none">De rand grenst aan een akker en is minimaal 6 meter breed	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">Van 1 juni tot 15 augustus bestaat minimaal 90% van de oppervlakte uit (een combinatie van) gras, graan, ingezaaide kruiden, eiwitgewassen of groene braak	<ul style="list-style-type: none">Bemesting
<ul style="list-style-type: none">Laten staan van de akkerrand tot 15 maart van het daaropvolgende jaar	<ul style="list-style-type: none">Chemische onkruidbestrijding (pleksgewijs bestrijden van probleem-onkruiden is toegestaan, maar alléén tussen 1 augustus en 1 mei)

LANDSCHAPSBEHEER

BBM 109 Poel en klein historisch water

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none">Geen schaduw op minimaal 75% van de poel	
<ul style="list-style-type: none">Van 15 maart tot 15 juni bestaat de poel voor minimaal 50% uit open water (incidentele droogval kan)	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)

<ul style="list-style-type: none"> • Bij beweiding van het omliggende perceel: uitrasteren van minimaal de helft van de oever 	<ul style="list-style-type: none"> • Vissen, eenden, ganzen of andere dieren uitzetten of kweken
<ul style="list-style-type: none"> • Actief beheer: achterstallig onderhoud voorkomen 	<ul style="list-style-type: none"> • Bemesting en/of gewasbeschermingmiddelen in of rondom de poel
	<ul style="list-style-type: none"> • Maaisel of bagger verwerken in of rondom de poel

BBM 120 Hakhoutbeheer

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none"> • Eventuele rasters zijn niet aan het landschapselement bevestigd • Het landschapselement bestaat uit inheemse soorten 	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none"> • Bij beweiding van het aangrenzende perceel: uitrasteren van het element 	<ul style="list-style-type: none"> • Chemische onkruidbestrijding (ongewenste houtsoorten bestrijden via uitgraven of stobbenbehandeling is wel toegestaan)
<ul style="list-style-type: none"> • Achterstallig onderhoud voorkomen door periodiek groot onderhoud in de periode tussen 1 oktober en 14 maart: afzetten / zagen van de hele beplanting met behoud van enkele bomen 	
<ul style="list-style-type: none"> • Snoeiafval verwijderen of in rillen leggen en eventuele snippers afvoeren 	

BBM 121 Beheer van knot- of laanbomen

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none"> • Elzensingels vallen onder BBM 120 Hakhoutbeheer • Solitaire bomen (geen knotbomen) vallen onder BBM 146 Solitaire boom • Knotboom: een boom waarvan de kruin periodiek wordt verwijderd of geknot • Laan: twee bomenrijen aan weerszijden van een weg of pad met aan beide kanten minstens 5 bomen 	
<ul style="list-style-type: none"> • Eventuele rasters zijn niet aan het landschapselement bevestigd • Het landschapselement bestaat uit inheemse soorten 	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none"> • Bij beweiding van het aangrenzende perceel: uitrasteren van het element 	<ul style="list-style-type: none"> • Chemische onkruidbestrijding (pleksgewijs bestrijden van probleem-onkruiden en ongewenste houtsoorten bestrijden via uitgraven of stobbenbehandeling is wel toegestaan)
<ul style="list-style-type: none"> • Achterstallig onderhoud voorkomen door periodiek knotten en/of snoeien in 	

de periode tussen 1 oktober en 14 maart	
<ul style="list-style-type: none"> • Snoeiafval verwijderen of in rillen leggen en eventuele snippers afvoeren 	

BBM 122 Knip- en scheerheg

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none"> • Eventuele rasters zijn niet aan de heg bevestigd 	
<ul style="list-style-type: none"> • De heg bestaat uit inheemse soorten 	
<ul style="list-style-type: none"> • De heg ligt naast landbouwgrond of rondom een boomgaard 	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none"> • Bij beweiding van het aangrenzende perceel: uitrasteren van het element 	<ul style="list-style-type: none"> • Chemische onkruidbestrijding (pleksgewijs bestrijden van probleem-onkruiden en ongewenste houtsoorten bestrijden via uitgraven of stobbenbehandeling is wel toegestaan)
<ul style="list-style-type: none"> • Achterstallig onderhoud voorkomen door de heg eens per 1-3 jaar te snoeien, knippen of scheren in de periode tussen 16 juli en 14 maart 	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik van een klepelmaaier
<ul style="list-style-type: none"> • Snoeiafval verwijderen en eventuele snippers afvoeren 	

BBM 123 Struweelhaag

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none"> • Eventuele rasters zijn niet aan het landschapselement bevestigd 	
<ul style="list-style-type: none"> • Het landschapselement bestaat uit inheemse soorten 	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none"> • Bij beweiding van het aangrenzende perceel: uitrasteren van het element 	<ul style="list-style-type: none"> • Chemische onkruidbestrijding (pleksgewijs bestrijden van probleem-onkruiden en ongewenste houtsoorten bestrijden via uitgraven of stobbenbehandeling is wel toegestaan)
<ul style="list-style-type: none"> • Achterstallig onderhoud voorkomen door periodiek groot onderhoud in de periode tussen 16 juli en 14 maart: afzetten / zagen van de hele beplanting 	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik van een klepelmaaier
<ul style="list-style-type: none"> • Snoeiafval verwijderen en eventuele snippers afvoeren 	

BBM 124 Struweelrand

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none">• Eventuele rasters zijn niet aan het landschapselement bevestigd• Het landschapselement bestaat uit inheemse soorten	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">• Bij beweiding van het aangrenzende perceel: uitrasteren van het element	<ul style="list-style-type: none">• Chemische onkruidbestrijding (pleksgewijs bestrijden van probleem-onkruiden en ongewenste houtsoorten bestrijden via uitgraven of stobbenbehandeling is wel toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">• Eens per 3-5 jaar maaien van het kruidachtige deel van de struweelrand in de periode tussen 16 juli en 14 maart	
<ul style="list-style-type: none">• Periodiek snoeien van het houtachtige deel: alleen in de periode tussen 16 juli en 14 maart (hoeft niet jaarlijks)	
<ul style="list-style-type: none">• Snoeiafval verwijderen of in rillen leggen en eventuele snippers afvoeren	

BBM 126 Half- of hoogstamboomgaard

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none">• De ondergroei wordt niet als gazon beheerd• Eventuele rasters zijn niet aan de bomen bevestigd• De boomgaard bestaat uit minimaal 10 bomen (minimaal 50 bomen per hectare, maximaal 150 bomen per hectare)	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">• Jaarlijks beweiden of maaien van de onderbegroeiing	<ul style="list-style-type: none">• Bemesting met drijfmest (ruige mest en/of kalk is wel toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">• Bij beweiding van de boomgaard: uitrasteren van de bomen (jonge bomen dan van een boomkorf voorzien)	
<ul style="list-style-type: none">• Appel- en perenbomen minstens eens per 2 jaar snoeien, overige soorten wanneer nodig	
<ul style="list-style-type: none">• Snoeien alleen in de periode tussen 16 juli en 14 maart	
<ul style="list-style-type: none">• Snoeiafval verwijderen of in rillen leggen en eventuele snippers afvoeren	

BBM 127 Hakhoutbosje

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none">• Eventuele rasters zijn niet aan het landschapselement bevestigd	
<ul style="list-style-type: none">• Het bosje bestaat uit inheemse soorten	
<ul style="list-style-type: none">• Minimaal 80% van de oppervlakte wordt als hakhout beheerd (periodiek afzetten)	
<ul style="list-style-type: none">• De maximale oppervlakte is 1 hectare	
<ul style="list-style-type: none">• Het bosje grenst aan minstens 2 zijden aan landbouwgrond	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">• Bij beweiding van het aangrenzende perceel: uitrasteren van het element	<ul style="list-style-type: none">• Chemische onkruidbestrijding (pleksgewijs bestrijden van probleem-onkruiden en ongewenste houtsoorten bestrijden via uitgraven of stobbenbehandeling is wel toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">• Achterstallig onderhoud voorkomen door eenmaal in de 6 – 25 jaar groot onderhoud te verrichten in de periode tussen 1 oktober en 14 maart: afzetten / zagen van de hele beplanting met behoud van enkele bomen	
<ul style="list-style-type: none">• Snoeiafval verwijderen of in rillen leggen en eventuele snippers afvoeren	

BBM 128 Griendje

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none">• Eventuele rasters zijn niet aan het landschapselement bevestigd	
<ul style="list-style-type: none">• Het griendje bestaat uit inheemse wilgensoorten	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">• Bij beweiding van het aangrenzende perceel: uitrasteren van het element	<ul style="list-style-type: none">• Chemische onkruidbestrijding (pleksgewijs bestrijden van probleem-onkruiden en ongewenste houtsoorten bestrijden via uitgraven of stobbenbehandeling is wel toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">• Achterstallig onderhoud voorkomen door eenmaal in de 5 jaar groot onderhoud te verrichten in de periode tussen 1 oktober en 14 maart: afzetten / zagen van de hele beplanting	
<ul style="list-style-type: none">• Snoeiafval verwijderen of in rillen leggen en eventuele snippers afvoeren	

BBM 129 Bosje

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none">• Eventuele rasters zijn niet aan het landschapselement bevestigd• Het bosje bestaat uit inheemse soorten• De maximale oppervlakte is 1 hectare• Het bosje grenst aan minstens 2 zijden aan landbouwgrond	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">• Bij beweiding van het aangrenzende perceel: uitrasteren van het element	<ul style="list-style-type: none">• Chemische onkruidbestrijding (pleksgewijs bestrijden van probleem-onkruiden en ongewenste houtsoorten bestrijden via uitgraven of stobbenbehandeling is wel toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">• Achterstallig onderhoud voorkomen door eens in de 6 – 25 jaar groot onderhoud te verrichten in de periode tussen 1 oktober en 14 maart: afzetten van de randen van het bosje	
<ul style="list-style-type: none">• Snoeiafval verwijderen of in rillen leggen en eventuele snippers afvoeren	

BBM 146 Solitaire bomen

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none">• Knotbomen vallen onder BBM 121 Knot- en laanbomen• De boom staat op een landbouwperceel (niet langs het perceel en ook niet op het erf)• De boom staat vrij van andere beplanting (solitair)• De boom heeft op 1.30 meter hoogte vanaf het maaiveld een stamomvang van minimaal 32 centimeter of een stamdoorsnede van minimaal 10 centimeter• De boom is een inheemse soort• Eventuele rasters zijn niet aan de boom bevestigd• Let op! Per perceel tellen maximaal 5 bomen per hectare mee	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">• Bij beweiding van het omliggende perceel: uitrasteren van het element	<ul style="list-style-type: none">• Chemische onkruidbestrijding
<ul style="list-style-type: none">• Snoeiafval verwijderen en eventuele snippers afvoeren	<ul style="list-style-type: none">• Opsnoeien

ERFBEHEER

BBM 220a Nest- en broedgelegenheid (licht)

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none">Op en om het erf is één van beide opties aanwezig:<ul style="list-style-type: none">Optie 1: minimaal 10 nesten van boerenzwaluw en/of huiszwaluwOptie 2: minimaal 3 nest(kast)en voor één of meer van deze soorten: kerkuil, steenuil, torenvalk, ringmus, huismus, spreeuw of gekraagde roodstaart	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">Stal toegankelijk houden voor boerenzwaluw	<ul style="list-style-type: none">Nesten verwijderen en/of broedende vogels verstoren

BBM 220b Nest- en broedgelegenheid (zwaar)

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none">Op en om het erf is één van beide opties aanwezig:<ul style="list-style-type: none">Optie 1: minimaal 20 nesten van boerenzwaluw en/of huiszwaluwOptie 2: minimaal 5 nest(kast)en voor één of meer van deze soorten: kerkuil, steenuil, torenvalk, ringmus, huismus, spreeuw of gekraagde roodstaart én minimaal 1 vleermuiskast, broeihoop, poel of bijen/insectenhotel	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
<ul style="list-style-type: none">Stal toegankelijk houden voor boerenzwaluw	<ul style="list-style-type: none">Nesten verwijderen en/of broedende vogels verstoren

BBM 230a Opgaande beplanting op erf (licht)

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none">Op het erf is opgaande inheemse beplanting aanwezig van minimaal 25 meter lang (kniphagen rondom de siertuin voldoen daarbij niet)	
<ul style="list-style-type: none">De beplanting bestaat uit een combinatie van hogere bomen en lagere struiken	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
	<ul style="list-style-type: none">Nesten verwijderen en/of broedende vogels verstoren

BBM 230b Opgaande beplanting op erf (zwaar)

Instapeisen	
<ul style="list-style-type: none">Op het erf zijn 2 of meer opgaande inheemse beplantingen aanwezig van elk minimaal 25 meter lang (kniphagen rondom de siertuin voldoen daarbij niet)	
<ul style="list-style-type: none">De beplanting bestaat uit een combinatie van hogere bomen en lagere struiken	
Wat u moet doen	Wat u moet laten (dit is niet toegestaan)
	<ul style="list-style-type: none">Nesten verwijderen en/of broedende vogels verstoren

